

Nieuwsbrief leren Boekbespreking

Eerder verschenen op <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

Lieven Coppens

Auteur:

Erik van Meersbergen & Peter de Vries

Titel:

Handelingsgericht werken in passend onderwijs

Achtergronden, aanpak en hulpmiddelen

Uitgeverij:

Perspectief Uitgevers

Plaats:

Utrecht

Jaar:

2013

Pagina's:

200 + cd-rom

ISBN-13:

9789491269073

Om meteen met de deur in huis te vallen: tijdens en na het lezen van dit boek van Erik van Meersbergen en Peter de Vries had ik meteen Noëlle Pameijers *Yes*-gevoel. Hier kunnen we, *mutatis mutandis*, heel wat mee in de Vlaamse scholen die vanaf dit schooljaar het M-decreet moeten implementeren. Omdat in het Vlaamse onderwijs het handelingsgericht werken al goed zijn ingang gevonden heeft, kan dit boek zeker helpen bij het scherpstellen en meer uniform maken van de door individuele leerkrachten en schoolteams geleverde inspanningen. Het is de expliciete meerwaarde van het boek om de leerkracht niet alleen vanuit zijn rol als didacticus, maar ook vanuit zijn rol als pedagoog te benaderen. Omdat de leerkracht door de komst van het M-decreet nog meer dan vroeger op deze rol zal aangesproken worden.

In het eerste hoofdstuk staan de auteurs stil bij het handelingsgericht werken in de praktijk. Naast het herhalen van de definitie en de uitgangspunten van het handelingsgericht werken leggen ze onder andere ook het verband met het passend onderwijs. Ook de grondhouding en de competenties die dit vereist van de leerkracht komen aan bod. Heel boeiend is zeker het stukje over de ecologische pedagogiek en de gevolgen ervan voor de onderwijspraktijk. Het tweede hoofdstuk is dan een uitgediepte herhaling van de cyclus en de uitvoering van het handelingsgericht werken op zich.

Het derde hoofdstuk vind ik persoonlijk het sterkste. Omdat het niet enkel gaat over de taak van de leerkracht als pedagoog, maar ook over zijn taal. Als we ouders én leerlingen meer bij het onderwijs- opvoedings- en leerproces willen betrekken, dan zullen we, net zoals John Hattie dat altijd en overal herhaalt, een voor iedereen toegankelijke en hanteerbare taal moeten spreken. De in dit hoofdstuk naar voren gebrachte modellen en concrete voorbeelden tonen aan dat dit een eenduidige oplossingsgerichte en probleemomschrijvende taal moet zijn die voor de leerkracht tegelijk ook een aanzet moet zijn tot een positief-kritische zelfreflectie: bezit hij over de nodige kennis, attitudes en vaardigheden om als eerst aanwezige pedagoog de onderwijsbehoeften van de individuele leerlingen zichtbaar te maken en er verder mee om te gaan?

Het vierde hoofdstuk staat integraal stil bij het handelingsgericht werken binnen het domein van leren en gedrag. Centraal hierbij staat de vraag hoe de individuele leerkracht maar ook de school kijken naar en aandacht hebben voor het gedrag en de gedragsproblemen bij leerlingen.

Hoe je de veranderingen waartoe het handelingsgericht werken je verplicht binnen het schoolbeleid introduceert en verankert, is het thema van het vijfde hoofdstuk. De auteurs kiezen als leidraad voor verandering de veranderstijlen zoals die door de kleurentheorie van De Caluwé en Vermaak¹ beschreven worden.

In het zesde hoofdstuk wordt er dieper ingegaan op het handelingsgericht werken en de eisen vanuit de omgeving. Het kind en de ouders nemen hier een belangrijke plaats in. Tegelijk wordt er ook een verband gelegd tussen het werk van John Hattie en het handelingsgericht werken. Tot slot beschrijft hoofdstuk zeven de op de cd-rom meegeleverde concrete instrumenten zeer uitgebreid.

Een denk- en doe boek voor gemotiveerde scholen!

¹ DE CALUWE, L., VERMAAK, H., *Leren veranderen. Een handboek voor de veranderkundige*, Kluwer, Alphen aan den Rijn, 2006, 496 blz.